Seinäjoella, perjantaisin

Yksityisnumeron hinta 1:—

Alas marxilaisuus!

LAKEUDEN SANA

Pois puolueet!

Numero 33

Kansanliikkeen äänenkannattaja

18. VIII. 1933

TOIMITUSVALIOKUNTA: VIHTORI KOSOLA, IIVARI KOIVISTO, REINO ALA-KULJU, MARTTI KANTELE, ILMARI TALVITIE, NIILO PIRILÄ

LEX PUSERO

Parannettu painos tekeillä

"Kun se alkaa, niin se alkaa tavallisesti päästä"..

Tämä sananparsi pitää paikkansa näissä valtiollisissakin asioissa. Kesä onkin ollut tavallista lämpimämpi, joten ei ole ihme, että teräskylmät plootuvuorelaiset pääkopat ovat kuumenneet. Mutta on se nyt senään hieman merkillistä, että aikamiehet pelkäävät mustaa väriä. Suomen Tasavallan pahin vaara hetkellä on näet — ei niinkään IKL. sinänsä — mutta se musta pusero. Se pitäisi nyt kaikin mokomin saada riisutuksi. Muuten eivät vartijat tasavallan valleilla saa unta silmiinsä.

"Tutkimukset" IKL:n "rikollisuudesta" ovat nyt jo jatkuneet kotvan aikaa. Mutta selvää ei tahdo tulla. IKL. olisi saatava lakkautetuksi. Mutta ei vielä sillä hyvä. Jos nykyistä "puserolakia" voitaisiin soveltaa niinkin pitkälle, että tämä lakkauttaminen tulisi tosiasiaksi — nykyoloissahan alkaa kaikki olla mahdollista — niin sitten jää vielä kamala kiire jälelle: laissa ei puhuta puseroista mitään. Puserot siis pysyisivät päällä siinäkin tapauksessa.

Mutta kun hätä on suuri, on apukin lähellä. Hallitus valvoo. Tietämämme mukaan määrätyissä piireissä on valmistumassa ehdotus — ellei ole jo valmiskin — uudeksi, todelliseksi puserolaiksi. Laiksi, jolla mustat puserot kielletään. Tämä Lex Pusero pitäisi esitettämän eduskunnalle heti, kun se kokoontuu. Ja tietysti se sen hyväksyy. Niin että lokakuussa koltut naulaan!

Mitähän kansa ajattelisi, jos syksyllä ilmestyisi kauppaan uusi muotikapine: sininen pusero ja musta solmio?

ÄÄNI ON JAAKOBIN, KÄSI BOBRIKOFFIN...

Tietysti valtakunnalla täytyy olla oikeus ja velvollisuus ottaa selvää, mitä kansakunnan keskuudessa tapahtuu. Caveant consules, ne quid detrimenti capiat respublica, (pitäköot vallanhoitajat huolta, että valtakunta ei joudu mihinkään vahinkoon) — on vanha, viisas sananlasku. Tietysti on paikallaan, että esim. IKL:nkin ohjelma ja toimintatavat ovat valtiovallalle selvillä. Mutta eikö viranomaisten jo tavanmukaisten valtuuksiensa nojalla olisi ollut velvollisuus toimittaa tämä selvänotto jo silloin, kun IKL. syntyi, tai ainakin silloin, kun se julkaisi ohjelmansa. Ja siitähän on jo kauan. IKL. otti osaa eduskuntavaaleihin eikä silloin sen ohjelmassa enempää kuin menettelytavoissakaan nähty mitään "tutkimisen" arvoista. Olihan valtiovallan edustaja seuraamassa Vanajan kursseja, ja IKL:n järjestötoimintaan olisi kai jo silloin pitänyt kiinnittää huomio, jos aihetta siihen olisi ollut. Mistä nyt yhtäkkiä ne tutkimukset, kuulustelut, paperien takavarikoinnit y.m. poliisitoimenpiteet, joista päivittäin on saatu kuulla? Vai hyväksytty "puserolakiko" yksinään ne synnytti?

Viranomaisilla on myöskin oikeus, jopa velvollisuuskin pistää takavarikkoon lehti, joka tahallaan esim. halventaa hallitusta. Ja sellaistahan valtiovallan ja viranomaisten halventeerausta on totuttu marxilaislehdistössä näkemään jatkuvasti. Mutta kun IKL:n päääänenkannattaja julkaisee virallisen asiakirjan itse edes millään tavalla otsikoimatta sitä "poliittisesti", niin numerot takavarikoidaan. Sitä ei järki enää jaksa käsittää, varsinkin kun samaan aikaan samat kirjelmät kaikissa muissa lehdissä puolivirallisen Tietotoimiston kautta julkaistaan asiallisesti täysin samasisältöisinä, vain epäsuoraan kertomatapaan muutettuina. Otetaan yksinkertainen esimerkki. Jos joku virkamies pyytää virasta eroa kirjelmällä, jossa sanotaan m.m.: "Pyydän eroa virastani, koska en voi hyväksyä ... j.n.e." ja kirjelmä sellaisenaan julkaistaan, eikö asia ole aivan sama, jos muut lehdet julkaisevat uutisen tässä muodossa: "Se ja se virkamies on jättänyt kirjelmän, jossa hän pyytää eroa virastaan, koska hän ei voi hyväksyä ... j.n.e."

Kun oikeutta jaetaan tällä tavalla, ei ole kansan itsensä syy, jos se alkaa ihmetellä erinäisiä asioita. Eikä ole ihme, jos se alkaa muistuttaa mieleensä niitä aikoja, joissa elettiin meillä tämän vuosisadan alussa. Ei ole myöskään ihme, että toimitukseemme voidaan, uutisia ihmetellen, soittaa ja lausua: "Ääni on Jaakobin ääni, mutta käsi on Bobrikoffin käsi..."

Punainen internationale

kokoontuu teroittamaan „strategista" sapeliaan

Maanantaina t.k. 21 pnä pidetään Parisissa "sosialistisen työväen internationalen" (n.k. toinen internationale) ylimääräinen konferenssi. Tilaisuutta odotetaan marxilaisissa piireissä kiihkeästi, sillä senhän tarkoituksena on luoda "suuntaviivoja" maailmanvallankumouksen työskentelylle niissä muuttuneissa olosuhteissa, joihin maailman nyt on asettanut kansallissosialismin voittokulku eri maissa. Marxilaisuus kansainvälisenä ilmiönä, sehän on nykyisin heikoissa voimissa. Eikä se ollut vahvoissa enää viime vuonnakaan. Sitä osoittaa tämän konferenssin johdosta meikäl. sos.dem. lehdissä kiertänyt uutinen, jossa selitetään, etttä konferenssi päätettiin jo kesällä 1932, "samana hetkenä, jolloin Otto Braunin hallitus Preussissa toimitettujen yleisten vaalien johdosta antoi vastustusta tekemättä neljän miehen ja erään luutnantin ajaa itsensä ovesta ulos". Sen jälkeenhän koko marxilainen huusholli on Saksassa ajettu ovesta ulos, ja sitä pitäisi nyt ruveta pelastamaan kansainvälisellä "työläistaistelulla". Konferenssin koollekutsujat pitävätkin nyt välttämättömänä, että kansainvälinen sosialismi alkaa harrastaa "itsekritiikkiä, ainakin menettelytapaansa ja strategiaansa nähden". Mitä uudessa "strategiassa" tulee olemaan oleellista, nähdään konferenssin työjärjestyksen sisällöstä. Se jakaantuu kolmeen kohtaan:

1) Internationaalin esiintyminen siinä tapauksessa, että kaikista sen ponnistuksista huolimatta sota, yleinen sota, puhkeaisi.

2) Kysymys työläisten voimien yhdistämisestä, joiden hajaantumisella sodan jälkeen on ollut kohtalokkaita seurauksia kaikkien maiden sosialismille.

3) Kysymys vallan valloittamisesta, millä aikaisemmin on ollut vain kaukaista mielenkiintoa, mutta jolla nyt on dramaattinen aktualisuus kiihkeässä taistelussa fascismin, sosialismin tai kommunismin välillä.

Tässä taistelussa "mustaa ja ruskeata ruttoa vastaan", kuten demot rakastavat sanoa, kiintyy tärkein huomio kolmanteen pykälään, joka merkitsee sosialistien taholta kommunismille tehtävää uusinta kosimistarjousta. "Työläisten yhteisrintaman" nimellähän tämä avioliittohomma on ollut alullaan jo pitemmän ajan ja että se todellakin on aktuaalinen kysymys, sen ymmärtää hyvin ajatellessa sitä asemaa, missä esim. marxilaisuuden emämaan sosialidemokraattinenkin ajatus tällä hetkellä on.

Suomesta ottaa tähän konferenssiin osaa maist. K. H. Wiik, siltasaaren puoluesihteeri, jonka venäläisystävyys yleisesti on tunnettu. Hän on myöskin internationalen toimeenpanevan komitean jäsen, joten ne tiedot, joita varmaankin jo lähipäivinä tämän kommunistien ja sosialistien avioliiton "toimeenpanemisesta" meidänkin sosialistilehdistössämme tulee näkymään, ovat ensi käden tietoja. Toivotamme puolestamme "toveri" Wiikille hauskaa matkaa Parisiin. Mukaan vaan suuri salkku, johon kaikki uudet maailmanvallankumouksen strateegiset teesit mahtuvat. Au revoir!

Sosialistiset ylioppilaat

OVAT VILPITTÖMÄSTI KOMMUNISTEIHIN RAKASTUNEITA.

"Köyhälistön yhteisrintama fascismia vastaan välttämätön."

T.k. 7 ja 8 pnä pidettiin Wienissä kansainvälisen sosialistisen ylioppilasliiton toimeenpanevan komitean istunto, jossa m.m. käsiteltiin poliittista tilannetta ja sosialistisen ylioppilasväen tehtäviä. Tshekkoslovakialainen tohtori Kojecky käsitteli alustuksessaan "hitleriläisen fascismin voittoa", kysymystä sodan vaarasta ja köyhälistön yhteisrintamasta". Alustuksen jälkeen toimeenpaneva komitea yksimielisesti hyväksyi päätöslauselman köyhälistön yhteisrintamasta. Siinä pidetään välttämätttömänä jo nyt ryhtyä toimenpiteisiin yhteistoiminnan aikaansaamiseksi Sosialistisen Työväen Internationalin ja Kommunistisen Internationalin välillä. Tässä tarkoituksessa toimeenpaneva komitea kääntyy Sosialistisen Työväen Internationalin ja Sosialistisen Nuorisointernationalin puoleen pyytäen niitä tekemään konkreettisia ehdotuksia Kommunistiselle Internationalille myös kommunistien saamiseksi mukaan vilpittömään yhteistyöhön. Internationaliin liittyneitä ylioppilasliittoja eri maissa kehoitettiin jo nyt valmistelemaan esityksiä yhtenäisen sosialistisen toiminnan aikaansaamiseksi.

Viittaamme samaa yhteistyötä selostavaan suurempaan uutiseen tässä numerossamme, nimellä "Punainen internationale".

Yksityinen „puserolaki"

OTETTU KÄYTÄNTÖÖN LEPAAN PUUTARHA-OPISTOLLA.

Kun Lepaan Puutarhaopiston oppilaat t.k. 14 pnä olivat lähdössä yhteiselle retkelle, huomasi mainitun opiston johtaja, A. Haapanen, että neljä oppilasta oli pukeutunut mustaan puseroon ja siniseen solmioon. Johtaja Haapanen, jonka IKL:n vastainen toiminta aikaisemminkin on ollut tunnettu, antoi silloin määräyksen, että mainittujen oppilaitten oli joko käytävä muuttamassa "laillinen" puku päälleen tai sitten jäätävä opistolle tavanmukaisiin puutarhatöihin. Oppilaat valitsivat tietenkin jälkimäisen vaihtoehdon ja jäivät pois retkeltä ja heidän kanssaan jäi lisäksi kaksi paikallisen IKL:n järjestön jäsentä, joten retkelle osallistui opiston 14 oppilaasta vain 8.

Tällaisen yksityisen "puserolain" käytäntöönottaminen valtion laitoksessa tuntuu varsin omituiselta. Eiköhän johtaja Haapasenkin sopisi odottaa ainakin siksi, kunnes isommat herrat menevät edellä ja painua sitten vasta parhaansa mukaan perässä.

Marxilaisista järjestöistä

Punakiihoituskoulu aloittanut toimintansa

IKL:n järjestökurssit ovat herättäneet perin pahaa verta marxilaisten ja muiden vastustajaimme leirissä. Tällä puolen ei saisi olla mitään järjestäytymistä. Sehän on marxilaisten monopooli.

Merkillepantavaa nyt on juuri se, että samaan aikaan, kun viranomaisia on usutettu IKL:n järjestötyön kimppuun, on Siltasaarella käynnissä oikea punakiihoituskoulu. Kuten Lakeuden Sana jo aikaisemmin kertoi, ovat nim. TSL. (työväen sivistysliitto) ja TA (työväen akatemia), molemmat valtioapua nauttivia laitoksia, pitkin kevättä järjestäneet SAK:n (uuden ammattijärjestön) jäsenille kurssiopiskelua, johon osaaottaneet sitten pääsevät varsinaisiksi oppilaiksi "ammatttiyhdistyskouluun". Tämä koulu, joka nyt toimii vasta toista vuotta ja on suunniteltu vakinaiseksi, on aluksi kurssimuotoinen, kestäen yhden kuukauden. Se avattiinkin t. k. 13 p:nä Kauniaisissa työväen akatemian talossa, ja sos. dem. lehdet samoinkuin uuden ammattijärjestön äänenkannattaja Palkkatyöläinen kertovat "onnistuneen avajaistilaisuuden" osoittaneen, että kursseilla tullaan suorittamaan oikeata syvämuokkausta. Kurssien ohjaajina ovat m.m. TSL:n sihteeri maist. Pekka Railo, liiton toimitsija Arvi Hautamäki ja "akatemian" johtaja maist. T. I. Vuorenrinne. Avajaistilaisuudessa oli läsnä myöskin ulkolaisia "tovereita", Ruotsia edusti toim. H. Nilsson tuoden puolestaan uutta tuulta purjeisiin, sillä Ruotsissahan toimii vakinaisesti tällainen järjestökoulu. Oireellisena voidaan mainita, että myöskin Viro oli lähettänyt edustajansa saamaan "oppia" näistä kursseista. Tosiasia kai lienee, että tämä virolainen, O. Pärn, päinvastoin esiintyy siellä antavana puolena. Virossahan marxilaiset järjestömiehet nyt elävät oikeita hyökkäysaikoja, ja varmaankin näillä kursseilla saadaan häneltä selvitystä, miten kansallisia voimia on kurissa pidettävä. Avajaisissa esiintyivät puhujina m.m. tunnetut puna-ammattijärjestäjät E. Huttunen ja Ernst Lähde, joiden puheet huokuivat valtavaa uskoa tällaisen koulun merkityksestä "työväenluokan" "itsetietoiseksi" kehittämisessä. Huttunenhan oli takavuosina kommunistisen ammattijärjestön suurkiho, joten selvää on, että hänen metoodinsa ovat siellä tervetulleita. Samaten toim. Lähde tunnetaan marxilaisen ammattiyhdistysväen eräänä teoreettisena kannunvalajana jo monia vuosia.

Kurssityö on verhottu "työväen sivistyksellisen" kasvattamisen puitteisiin, jota jo niiden alkuunpanijayhtymät osoittavat. Sillä tavalla myöskin voidaan valtiovallan sormet pitää pelistä poissa. Päinvastoin täten koulutoimintaa saadaan välillisesti pitää valtion avustamana.

Olemme nähneet viime päivinä, että valtiovalta IKL:ää tutkiessaan "tasapuolisuuden vuoksi" "tutustuu" myöskin sos. dem. nuorisoliiton hommiin. Sopiihan se. Mutta eikö olisi syytä ottaa tutkimuksen alaiseksi myöskin tämä järjestökoulutyö, joka tapahtuu todella kansainvälisten kuvien mukaan ja on suunniteltu kiinteäpohjaiseksi, lujaksi toiminnaksi. Jos missä, niin tässä ainakin olisi tarkastelemisen aihetta, sillä tässä punakiihoitusta hoidetaan koulitun järjestelmällisyyden mukaan, vieläpä osittain itsensä valtion kukkaron avulla.

— **Jääkäreitä** on tilaston mukaan vielä elossa 1,171, joista ainoastaan 375 on enää armeijan tai suojeluskuntain palveluksessa. Niistä, jotka eivät ole valtion toimessa, on suuri joukko vaikeassa taloudellisessa asemassa ja onkin Jääkäriliitto avustanut näistä 260 ja välttämättömän avun tarpeessa on edelleen n. 100 jääkäriä.

— **Suosikaa näitä liikkeitä,** jotka mainostavat tavaroitaan tässä lehdessä.

Mantere niittaa kahleita

Isänmaallisen koulunuorison käsiin

Marraskuun 13 p:nä 1930 päivätyssä kiertokirjeessä kouluhallitus, jonka tietoon oli tullut, että oppikoulujen toverikuntia oli kehoitettu aktiivisesti määräämään kantansa erääseen silloin päivänpolttavaan valtiolliseen kysymykseen, kehoitti silloin valtion ja yksityisten oppikoulujen rehtoreita ja johtajia siihen määrin, että koulu vastaa oppilaiden kasvatuksesta ja ulospäin suunnatusta esiintymisestä, pitämään huolta siitä, ettei toverikunnat tai muut oppilasryhmät ryhdy minkäänlaiseen valtiolliseen toimintaan, kaikkein vähimmän sellaiseen, joka sisältää hallituksen tai viranomaisten laillisia päätöksiä ja toimenpiteitä tarkoittavia arvosteluja, tahtomatta kouluhallitus tällä luonnollisestikaan estää rehtoreita ja johtajia harkintansa mukaan sallimasta, että oppilaat toverikunnan kokouksissa keskustelevat valtiollisista kysymyksistä.

Tähän viitaten ja ottaen huomioon, että oppikoulujen oppilaita on jatkuvasti vedetty mukaan aktiiviseen toimintaan, jopa toisinaan tavalla, joka ei ole hyvien tapojen mukaista, on opetusministeriö, katsoen niihin haittoihin ja häiriöihin, joita koulunuorison osanotto sanotunlaiseen toimintaan tuottaa koulun kasvatukselliselle tehtävälle, kehoittanut kouluhallitusta uudistamaan edellämainitussa kiertokirjeessä lausutut ajatukset kohdistettuna myös oppilaitten esiintymiseen koulun ulkopuolella.

Ylläoleva uutinen on lehdistössä muutama päivä sitten julkaistu, mutta olemme mekin ottaneet sen palstoillemme näyttääksemme, miten armon vuonna 1933 kasvatustyötä tehdään. Opetusministeri Mantereen tällä ukaasillahan on tarkoituksena omalla tavallaan "kirkastaa" isänmaakäsitettä koulunuorison sydämissä.

Qvo usque tandem . . .?

ILKKA JA MÄTÄKUU

T.k. 11 pnä alkoi Ilkassa sarja-artikkeli "Suomalaisen kulttuurin onttous". Siinä aivan oikein aluksi selvitellään kansamme kohtaloita menneinä vuosisatoina ja tuodaan esille keskinäisen kateuden aiheuttamat jäljet ulkonaisessa kehityksessämme. Mutta jo sarjan ensi osan loppupuolella haksahtaa ajatus merkillisiin johtopäätelmiin, joita ei voi käsittää muuten kuin mätäkuun iskemiksi. Lehti nim. nykähyttää vapaussodasta seuraavan neronleimauksen: "Jokaisen kansakunnan keskuudessa on käyty sisällissotia, mutta tietääkseni ei ole mitään muuta kansaa kuin Suomen kansa, joka tai eräs osa siitä — juhliessaan kansalaissodan muistoa yrittää tehdä voitavansa synnyttääkseen jatkuvaa kansalaisvihaa ja valittaa, ettei tehty enemmän silloin". Lehti ei enää käytä vapaussota-sanaakaan, vaan kansalaissota, marxilaiseen malliin. Ja sitten lehti tekee hienon keksinnön: "Suomalaisen rotuominaisuuteen näkyy kuuluvan, että suomalaisen pitää saada tappaa suomenkieltä puhuvia — muihin ei raivo ole historian kuluessa vielä sanottavasti kohdistunut (kolmikymmenvuotista sotaa lukuunottamatta). Tästä samasta rotuominaisuudesta mahtanee johtua, että Hämeessä, jossa tähän asti on pokkuroitu milloin venäläistä milloin ruotsalaista maaherraa, saatiin toimeksi torikokous, kun läänissä on nyt muutaman vuoden ollut suomenkielinen maaherra, mainitakseni viimeisimpiä ilmenemismuotoja".

Kyllä on mainiota. Että suomalaisilla on oikein raivo tappaa suomenkieltä puhuvia! Ja sitten vertaus maaherra Mattsoniin!

Olisi mukava tietää, kuka tällaisen sepustuksen tekijä on. Kyllä suomalainen kulttuuri todellakin eräissä päissä on — ontto.

— **Henry Eskelisen kampaamossa Seinäjoella** on Amor-sähkökone, viimeisin mitä tähän asti on käytännössä, joten naisväen sopii hankkia nyt hiuksiinsa kestolaineet, joitten tekijänä tämä uusi kone on aivan ensiluokkainen.

Taistelu LASTEN KASVATUKSESTA

Vasemmistokouluherrojen mielestä

on kansakoululaitoksen „itsenäisyys" uhattuna papiston taholta

Otsakkeella "Kansakoulun itsenäisyyttä uhataan", kirjoittaa nimim. Kansankynttilä (= kouluneuvos Alfr. Salmela) Kansakoulun lehdessä anomuksesta, joka Turun tuomiokapitulille aikoinaan (v. 1930) tehtiin m.m. Suomen Kristillisen Opettajaliiton hallituksen taholta. K.o. anomuksen, johon liittyy piispainkokouksen lausunto, tarkoitus on johtaa toimenpiteisiin, mitkä tehostaisivat kansakoulujen uskonnon opetusta. Tässä anomuksessa esitettyjen järjestelyjen ja uudistusten näkee hra kouluneuvos olevan vakavana uhkana "kansakoulun kalleimmalle perinnölle, sen autonomialle". Siitä mitä ne toteutettuina vaikuttaisivat uskonnon opetuksen tehostamiseen, vaikenee hra Salmela visusti.

Koululaitos, kansakoulu eritoten, on ollut "seurakunta seurakunnassa". Kansakoululaitoksen opetus-, kasvatus- ja talousasioiden hoito on ollut tiukasti Kouluhallituksen ja sen tarkastajien käsissä, kunnalliset elimet, valtuustot, kouluvaliokunnat tai kansak. johtokunnat eivät ole kouluasioihin voineet sanottavasti vaikuttaa. Kansakoulun itsenäisyys on niin pitkälle kehitetty, että Kouluhallitus on katsonut voivansa jättää huomioonottamatta senkin mitä opetusministeri on sille ohjeeksi ja tehtäväksi antanut. Venäjän vallan aikana oli tällainen itsenäinen oikeus onneksi, mutta itsenäisen valtakunnan oloissa se ei käy päinsä. Koululaitoksenkin on alistuttava tavoittelemaan samoja päämääriä kuin muidenkin yhteiskunnan varoilla ylläpidettyjen laitosten, puolustuslaitoksen, kirkon j.n.e. Ehkä se on eräille vallan makeuteen tottuneille herroille karvas pilleri, mutta nieltävä se heidän on, ehkä piankin.

Kansakoulun "kalleimmalle perinnölle, sen autonomialle" suurena uhkana pitää kouluneuvos Salmela seuraavaa kohtaa anomuksessa: "On määrättävä, että kansakouluntarkastajat saavat tarkastaa kansak. uskonnonopetusta ainoastaan, mikäli tuomiokapituli antaa heille siihen valtuuden". Siitä ei vihjettäkään, mitä tuo määräys voimaan saatettuna vaikuttaisi uskonnon opetusta koskevaan tarkastuksen tehokkuuteen ja asiallisuuteen. K.o. määräys olisi varmasti omiaan lisäämään tarkastajien pätevyyttäkin, sillä kyllä jokainen tarkastaja pyrkisi hankkimaan itselleen mainitun valtuuden. Ja näin hrat kansak. tarkastajat tulisivat huomaamaan, että uskonnon opetus kansakouluissa on todella ensiarvoinen tehtävä. Tällä hetkellä on kouluhallituksen kansanopetusosastossa erikoistarkastajat piirustusta ja poikien käsitöitä varten, samoin tyttöjen käsitöitä ja kotitalouden opetusta varten, samoin kaksi voimisteluntarkastajaa. Uskonnonopetuksen tarkastusta varten ei mainitunlaista virkamiestä ole. Ei näin ollen ole lainkaan liikoja vaadittu, kun kansakoulujen piiritarkastajien pätevyys uskonnon opetuksen tarkastuksessa ja ohjaamisessa halutaan saada varmistuttua. — Ei olisi pois oikeasta, vaikka jo tarkastajia virkoihin nimitettäessä hankittaisiin tuomiokapitulin lausunto heidän soveltuvaisuudestaan kansak. tarkastajan virkaan.

Kouluneuvos Salmelan peloittava kohta anomuksessa on tämäkin: "Opettajan vaaliasiaan on hakijoista hankittava kirkkoneuvoston lausunto, koska opettaja koulussa esiintyy seurakunnallisessa palveluksessa". Tämän kohdan johdosta kouluneuvos lausuukin: "Kyllä kirkkoneuvostolle tulisi lisätyötä opettajanvaaleista. Se varmaan panisi painoa opettajien ulkoiseen uskonnollisuuteen. Se hakija saisi viran, joka osaisi enimmän **teeskennellä uskovaista".** Tämä arvelu osoittaa, ettei hra kouluneuvos pidä kirkkoneuvostojen arvostelukykyä minkään arvoisena, samalla että hän uskoo opettajien teeskentelevän uskovaista saadakseen virkoja. Ehkä joku tai jotkut ovat koululaitoksessakin hankkineet virkoja ja ylennyksiä kumartelulla, tuttavuuksien avulla ja puoluepalkintoina, mutta ei ole syytä tällaistä menettelyä pitää yleisenä. Sanotaan: "Varas luulee verraksensa j.n.e.', mutta väärin opettajia kohtaan on epäillä heitä yleensä teeskentelijöiksi ja matelijoiksi. — Ja eihän kirkkoneuvosto tulisikaan opettajaa valitsemaan, sen lausunto olisi vain yhtenä tekijänä viran saantiin ja usein näkee opettajien hakupapereissa vähemmänkin arvoisia ja koulutyölle vieraampien instanssien antamia todistuksia, kuin kirkkoneuvoston olisi. Ainakin virkavahvistuskirjaa opettajalle annettaessa olisi syytä pyytää kirkkoneuvoston lausunto. — Senkin uhalla että kouluneuvos Salmelan pelko "kansakoulun kalleimman perinnön" menetyksestä kasvaisi, rohkenemme esittää, että opettajan virkaa täytettäessä on hakijoista hankittava joko Sk:n tai Lotta-Svärd-yhdistyksen lausunto. Ehkä tämä toimenpide vähitellen seuloisi kansak. opettajista pois entiset punakaartilaiset ja kommunistit ja sosialidemokraatitkin. Ne ovat pahoja miehiä, näkihän hra kouluneuvos sen itsekin v. 1918 Vilppulassa. Pakkasivat käymään hengen päälle niin, että hra kouluneuvos katsoi parhaaksi siirtyä turvallisemmille alueille.

Edelleen puheena olevassa anomuksessa kouluneuvos Salmelalle olevia peloniaiheita: "Kansakoulun johtokuntiin ovat papit aina itseoikeutettuja". "Papistolle on varatttava oikeus, milloin se haluaa, pitää kouluilla jumalanpalveluksia". Opettajat ovat velvoitettavat tuomaan luokkansa lukukinkereille kuulusteltaviksi". "Opettajat on asetuksella velvoitettava kutsumaan papisto aina yhteisiin kokouksiinsa". J.n.e. Pappien jäsenyys johtokunnissa olisi epäilemättä pieni vaara koulun itsenäisyydelle, mutta suuri merkitys olisi sillä johtokuntien pätevyyden lisääjänä. Useimmissa maalaiskouluissa ovat johtokuntien jäsenet varsin vähän perillä niistä monista oppiaineista joita heidän lapsensa kouluissa joutuvat lukemaan. Varsin mielellään näkisivät johtokunnan jäsenet joukossaan henkilön joka niistäkin jotakin tietäisi. — Kouluilla on pidetty ja pidetään vieläkin kaikenkarvaisia kokouksia ja menoja: ompeluseuroja, osuustoimintajuhlia, äitien päiviä y.m. Seurakunnan papin koululla pitämät jumalanpalvelukset eivät kenenkään mielestä ole koulun itsenäisyydelle vaarallisia, vaan päinvastoin mitä toivottavimpia. — Kansakoululasten kinkereille menokysymyksessä selosti arkkipiispa viime kevättalvella lain määräyksiä ja useissa paikoin ovat opettajat omasta alotteestaan koululaistensa kanssa menneet kinkereille ja menevät ovat edeskin. Siitäkin huolimatta, että kouluneuvos Salmela & kumpp. ovat sanomalehtikirjoituksin ja puhein koettaneet sitä estää. Pappien kutsuminen opettajayhdistysten kokouksiin on yleinen tapa, eikä se ole ollut mitenkään haitaksi koululle. Nyt tarkastuspiirien kokouksiin olisi syytä lausua piirissä toimivat papit tervetulleiksi.

Kouluneuvos vakuuttaa: "Me tahdomme opettaa uskontoa oikein ja hartaasti, syvästi ja nöyrästi. Tahdomme olla itsenäisiä kansakoulunopettajia, Jumalan, mutta ei papiston käskyläisiä". Todellakin "nöyryyttä" ilmaiseva on kouluneuvoksen suhtautuminen uskontoon hänen kirjoituksistansa päättäen. Vaikeasti uskottavalta tuntuu vakuutus siitä kenen käskyläinen hän on; kunhan ei tuo Jumala hänellä olisi valta tai eräät puoluejohtajat.

Kirjoituksensa lopussa sanoo kouluneuvos Salmela: "Niin kuin kansan jumalanpelko siitä kasvaisi, että kansakoulunopettajat tehtäisiin suntioiksi". Sitä ei kukaan ole väittänytkään eikä ehdottanut. Mutta Suomen kansakoululaitoksen kristillis-isänmaallinen henki pääsee vapaasti kasvamaan silloin, kun eräät herrat kouluhallituksesta siirretään pois. Saksassa ovat siirrot tapahtuneet keskitysleireihin.

Opettaja.

Belgiasta

GRANIITTI SCHAUMANIN MUISTOTAULUUN.

Valtioneuvoston linnassa on paljastettu Eugen Schaumanin muistotaulu, kertovat lehdet. Tämän suuren isänmaanmiehen, joka Bobrikoffin ammuttuaan antoi oman henkensä isänmaan alttarille, muistotaulu sai vihdoinkin arvopaikkansa. Ikävä vain, että sen paljastaminen sattui nykyisen hallituksen aikana.

Taulussa kiinnittää huomiota eräs toinenkin seikka. Siinä on kaksi levyä, joista suurempi on belgialaista mustaa graniittia ja pienempi vihreätä marmoria. Miksi belgialaista? Tässä on samanlainen tapaus kuin eduskuntatalon valmistumisessa. Edustajathan on istutettu jakarandatuoleille suomalaisen visakoivun asemesta. Kerrotaan, että tämä jakarandapuu omaa hienoisen hajuveden tuoksun. Emme suinkaan kadehdi kansanedustajain takamuksia, vaikka niihin sitoutuukin hienoa tuoksua, onhan se vastapainona ahkeran istumisen aiheuttamassa valtiollisessa rasittuneisuudessa, mutta tässä puun ja kiven maassa ei tällaisia tapauksia saata käsittää. Sitäkään enemmän, kun samaan aikaan luetaan lehdistä, että Latvian vapaudenmuistomerkin rakentamiseen on päätetty käyttää suomalaista graniittia. Lukija kai myös muistaa, että Napoleon I:n sarkofagi Parisissa on niinikään suomalaista graniittia! Mutta Schaumanin taulun pitää olla — belgialaista!

Tässäkin saattaisi olla aihe eduskuntavälikyselyyn.

Neuvosto-Karjalasta

Leningradilainen Vapaus moittii Kelton koltatalousnuorisojohtajaa Tuhkasta siitä, ettei tämä ole kerännyt varoja Maksim Gorkin nimelle omistettuun lentononerahastoon. Tuhkanen oli kyllä ottanut vastaan keräyslistat, mutta keräyksen hän jätti suorittamatta. Sen sijaan, että Tuhkanen olisi lepopäivinä ollut keräyshommissa, on hän käynyt uskovaisten hartaustilaisuuksissa. Lehti vaatii, että Kelton viranomaisten on nyt uuden oppivuoden alkaessa otettava selville, millä tavalla T. on suorittanut tehtävänsä koulun johtajana ja voiko hän edelleen olla niin vastuunalaisessa tehtävässä kuin koltatalousnuorisokoulun johdossa. Vapaus pelkää pahasti, että "koulu on uskonnon harhoissa, sillä Tuhkanen itsekin mielellään seurustelee jumalanmiesten kanssa".

Punaiset esperantistit

ja vapaa Ruotsi

Kansainvälistä apukieltä esperantoa on jo parikymmentä vuotta yritetty istuttaa ihmisiin, mutta heikolla tuloksella. Sosialistit kuitenkin ovat ottaneet sen palvelukseensa, ja nykyisin näyttääkin esperantoharrastajain seura olevan enimmälti demoja, pacifisteja y.m.s. haihattelijoita. Virallisesti on myös olemassa n.s. "työläisesperantistien" liitto, joka tällä kuulla on pitänyt kansainvälisen kokouksen punaisuuden nykyisessä "länsieurooppalaisessa" kotimaassa, Ruotsissa.

Suomeen palannut sikäl. esprantistien edustaja on Sos. Dem:lle kertonut ihastuksissaan, miten Ruotsi on kerrassaan vapaa maa. Tukholmassa sai tämä esperantistien kulkue marssia halki kuninkaallisen kaupungin punalippujen hulmutessa ja internationalen sävelten kaikuessa. Juhlallisissa avajaisissa oli mukana itse Ruotsin opetusministeri, joka piti innostavan puheen. Havainnoitsija kertoo vielä, että esperanto on varsin mainio eri mielipideryhmien yhdistäjänä, koskapa tässäkin kongressissa oli omat ryhmänsä sos. demokraateilla, kommunisteilla ja anarkisteilla! Ja kuvaavaa Ruotsin vapaille oloille on, että kongressin lopettajaiset pidettiin — kirkossa. Siinä ei vielä kyllin, mutta tässä kirkossa tapahtuneessa juhlassa oli ohjelman joukossa m.m. esitelmä kristinuskon ja sosialismin suhteista. Vapaata todellakin on Ruotsissa. Juurihan on tullut tieto, että eräs pappi on siellä vihkinyt — tanssilavan!

Seuraavan kongressinsa pitävät nämä punaiset yhdenkielen miehet Espanjassa. Ei taida paikka olla paljoa kuristavampi kuin Tukholmakaan.

— **Voittosarjan viimeinen taistelu** oli Suomen pääarmeijan vakuuttava voitto Alavudella 125 vuotta sitten, joka päätti Siikajoella aloitetun menestyskauden Suomen sodassa. Tästä taistelusta on eloisa kuvaus Hakkapeliitan numerossa 33. Runsassisältöisen n:n hinta on 3 mk.

TYÖMAATERRORISTA

Merkillinen kirjoitus maalaisliittolaisessa lehdessä

Vasemmistorakkaudestaan tunnettu kansanedustaja Viljami Kalliokosken ja kansantanhuneuvoja Josua Ruotsalan lehti Keski-Pohjanmaa (maalaisliitto, Kokkola), julkaisi kuluneella viikolla artikkelin työmaaterrokysymyksestä. Kirjoitus oli sangen "ajankohtainen" sikäli, että se oli uusi merkki siitä, mitä "tuleman pitää" siltä taholta. Lehti näet on siinä suorastaan punaisten asialla! Muuhunkaan tulokseen ei voi tulla, kun lukee sen tietoja, joiden mukaan työmailla nyt olisi nousemassa uusi "työmaaterrori" — kansanliikkeen taholta. Lehti kyllä aluksi viittaa kommunistien aikoinaan harjoittamaan laajaan työmaaterroriin, verrattain silittävästi kylläkin, mutta sitten, huomautettuaan, että se on nyt täysin "loppunut", jatkaa: "Eri tahoilta maata alkaa kuulua viestejä uuden, työmaiden vapautta uhkaavan vaaran olemassaolosta. Vapauden rajoituksia eivät toistaiseksi toteuta, ei ainakaan pääasiassa, työntekijät, vaan työnantajat ja heidän "pomonsa". Työn saannin ja työmaassa pysymisen ehdoksi kuulutaan annettavan musta pusero, kuuluminen IKL:ään ja työskentelyn liikkeen hyväksi. Onpa kuulunut sellaisiakin tietoja, että valtion työmaissa (harvennus lehden itsensä) työnjohtajat asettavat työmiehille kerrotunlaisia ehtoja".

Tällaista lehti tietää ja jatkaa juttuaan vielä pitemmällekin vaatien lopulta, että sellaisesta on valtion toimesta tehtävä loppu! Ehkäpä nykyinen hallitus sen "lopettaakin", onhan se ryhtynyt monenmoiseen muuhunkin puuhaan, joihin keskusta- ja vasemmistolehdissä sitä on kehoitettu.

Omasta puolestamme vaan haluamme mainita, että jos joku työnantaja todellakin työväkeä valikoidessaan antaa etusijan seliaisille, jotka toimivat isänmaallisessa järjestössä, ei siinä ole mitään terroria, vaan esimerkki, jota kaikkien työnantajien olisi seurattava. Se kuuluisi luonnostaan jokaisen kunnon kansalaisen velvollisuuksiin. Keski-Pohjanmaata itkettää kyllä se, että isänmaallisia työläisiä päästetään ehkä liikaa työpaikkoihin. Sen mielestä kai siis on parasta, että työläiset edelleenkin pysyvät marxilaistouhuissaan niinkuin tähänkin asti, sillä onhan marxilaisuus meillä rauhoitettu. Siitä, että sos.-demokraatit mitään työmaaterroria harjoittaisivat, ei lehti tietystikään tiedä mitään. Eikä se näe kommunismissakaan enää mitään vaaraa. Julma vaara vaan uhkaa täältä IKL:n puolelta, ja se on kukistettava, maksoi mitä tahansa. Lehti kyllä tässä kirjoituksessaan puhuu kommunisteistakin, nim. sikäli, että nimittää heitä IKL:läisten — oppi-isiksi. Ja väittää, että juuri kommunisteilta IKL:kin on saanut keinot "työmaaterrorinsa" harjoittamiseen.

Tällaista siis kuuluu maalaisliittorintamalta. Kun sillä taholla vielä väitetään, että vasemmiston työmaaterrorista nyt muka lopullisesti on päästy, sopii tähän lopuksi lainata tuore uutinen Hämeen Sanomista. Ehkä Ruotsalan Josua on hyvä ja silmäilee sitäkin:

"Eräässä maakuntamme pitäjässä suoritetaan paraikaa huomattavia tietöitä. Näihin töihin tarjoutui myös eräs pitäjän IKL:n jäsenistä. Tiemestari, jonka ratkaistavana työhön ottaminen on, kieltäytyi kuitenkin ottamasta tätä miestä työhön, perustellen kieltoaan lisäksi sillä, ettei mustapuseroisia tarvita näissä töissä. Samana päivänä otti hän kuitenkin työhön muutamia tunnettuja kommunisteja. Mainittu tiemestari ei ainakaan julkisesti lukeudu marxilaisiin, mutta kiivas "laillisuusmies" hän kyllä väittää olevansa. Siitä on kyllä jo saatu muitakin todistuksia, että "laillisuusrintama" on lähempänä kommunisteja kuin IKL:ää".

Diktatuuri

Varoitus keskustalle

Eestin tapahtumat ovat luonnollisesti herättäneet suurta huomiota ennenkaikkea meillä Suomessa. Ihmeellistä vain, että mielipiteet niistä ovat niinkin ristiin menneet kuin ne lehdistössä näkyvät menneen, vaikka pitäisi kaikilla olla vielä tuoreessa muistissa se aseveljeys, jonka suomalaiset Eestin rintamamiesten kanssa heidän vapaussodassaan solmivat. Eräissä oikeistolehdissä olemme sentään nähneet miestenkin puhetta. Niinpä Karjalainen (kok., Joensuu) kirjoittaa paikalleen asiasta. Katsomme tarpeelliseksi tutustuttaa lukijamme sen lausumiin.

Viitattuaan Viron tapahtumiin sinänsä, lehti lausuu:

Tiedetäänhän, että marxilainen ajatussuunta pyrkii diktatuuriin. Siihen se on päässyt Venäjällä ja siihen se pyrkii asevoimin Suomessa, Virossa ja Unkarissa, vaikkakin turhaan. Nyt se tietenkin näkee mielihyvällä keskustadiktatuurin astuneen voimaan Itävallassa ja Eestissä, sillä se tietää, että keskustapuolueet turvaavat marxilaisuutta ja antavat varsinkin sosialidemokraattiselle puolueelle kaikki ne vapaudet, mitkä eräiltä isänmaallisilta järjestöiltä ja puolueilta, joita marxilaiset ja keskusta epäilevät oikeistolaisiksi, jyrkästi evätään.

Kuinka kauan tämä onnistuu Itävallassa ja Eestissä, sen näyttää tulevaisuus. Italiassa ja Saksassa keskustadiktatuuriyritykset, joita tukivat marxilaiset koko voimallaan, olivat lyhytaikaisia ja johtivat tilanteeseen, joka ei ainakaan keskustalaisia eikä marxilaisia naurata. Käykö samoin myöskin Itävallassa, jonka yhdistäminen Saksaan on vain ajan kysymys, ja Eestissä, jonka asema on meille läheinen, nähdään, kun eletään. Isänmaallisia pyrintöjä ei voida estää leviämästä väkivaltoin, jollei langeta samanlaiseen verriseen ja eläimelliseen diktatuuriin, jolla marxilaiset ovat Venäjällä valtaansa toistaiseksi ylläpitäneet.

Vakavasti varoitamme Suomessa keskustapuolueita yrittämästäkään astua diktatuurin tielle, jolle marxilaiset sanomalehdet ja puoluejohtajat ovat kehoittaneet. Kehoitukset IKL:n lakkauttamisesta, jotka nyt yhtenään kaikuvat sos. dem. sanomalehtien palstoilla, ovat seireenien huutoja, noiden petohirviöiden, jotka ovat valmiit — aikansa tullen — repimään rikki myöskin niiden kehoituksia kuulleet Odysseukset. Eestin esimerkkiä älköön Suomessa seurattako, sillä Suomi on ja Suomen täytyy pysyä kansanvaltaisena maana, jolle diktatuuri on pysyvä vieraana huolimatta siitä, että marxilaisemme ovat sitä vuosikymmeniä toivoneet ja sen saavuttamiseksi työtä tehneet.

Nuorison osanotosta politiikkaan

kirjoittaa H. S:n iltapäiväpainos, saadessa aiheensa opetusministeriön uudistaman Sinimusta-kiellon johdosta. Lehden ajatusjuoksu selviää seuraavasta lainauksesta:

"Emme tahdo ehdottomasti kieltää, etteikö valtiollisilla puolueillakin olisi oikeus, vaikkakin vain rakentavassa mielessä, toimia myöskin nuorison keskuudessa aatteittensa ja tarkoitusperiensä hyväksi. Myöskään emme sinänsä pidä sopimattomana, että nuorisokin, varsinkin kypsyneempi nuoriso, harrastaa myöskin valtiollisia ja yhteiskunnallisia kysymyksiä. Mutta näiden asioiden harrastamisessa olisi kuitenkin lähdettävä ennakkoluulottoman ajatuksen- ja tutkimisenvapauden pohjalta, eikä omaksuttava sokeasti sen tai tämän ryhmäkunnan valmiiksi pureskeltuja "totuuksia". Sitävastoin on jyrkästi tuomittava sellainen poliittinen toiminta, joka kohdistuu laillista oikeus- ja valtiojärjestystä sekä näiden edustajia vastaan. Ikävä kyllä, tällaisestakaan toiminnasta ei ole puuttunut esimerkkejä, ja sellaista on oppikoulunuorisokin saanut jossakin tapauksessa harjoittaa jopa opettajien tieten ja myötävaikutuksella. — Nyttemmin on opetusministeriö kehoittanut kouluhallitusta uudistamaan aikaisemman kiertokirjeensä, jossa sitäpaitsi kehoitetaan koulujen rehtoreita ja johtajia valvomaan oppilaiden puheenaolevanlaista esiintymistä myöskin koulun ulkopuolella."

Siis toisin sanoen: nuoriso saisi kyllä harkita poliittisia asioita erinäisten valtiollistenkin puolueiden (edistyksen?) "ennakkoluulottomasta" näkökulmasta, mutta musta pusero — se on sokeutta!

O sancta simplicitas!

Sosialismi „suuntautuu"

Helsingin demokraatit analysoivat menetelmiään

Työryhmät katuja valtaamaan — Iskulinjalle. Sisäänpäin „ritualeja"

Siltasaarella toimii monennimisiä marxilaisyhtymiä. Varsinaisen yleisen puolueliittoutuman ja toisaalta ammatillisen liikkeen ohella muodostavat viime aikoina monet erikoisyhdistykset ja kerhot oman offensivisen asemansa. Ylioppilaiden parissa toimii akateeminen sosialistiseura. Pääkaupunki on jaettu myös moneen nuorisoyhdistyspiiriin. On muutamia keskusteluseuroja, sosialististen teoriain väittelyseuroja, puhumattakaan lukuisista pienemmistä iltaistunnoista, joissa tanssin y.m. "vaihtelevan" ohjelman avulla haalitaan nuorta viiniä vanhoihin leileihin.

On hyvä tietää, mitä nämä erilaiset yhdistykset lähiajan ohjelmissaan pitävät. Sikäl. lehdistö sisältää silloin tällöin tietoja niiden nykyisistä suuntaviivoista. Niinpä tunnettu tulipalodemooni Cay Sundström on Sasukraatille kertonut, että H:gin sos. dem. työväenyhdistys, jossa S. itse toimii puheenjohtajana, suunnittelee alkavaksi työkaudeksi erikoisesti keskustelun suuntaamista sosialismin nykyhetken tehtäväin tutkimiseen. Vallitsevaa poliittista tilannetta on selostettava ja analysoitava sekä tehtävä tämän perusteella johtopäätökset sosialismin suuntautumiselle ja käytännöllisille menettelytavoille. Seuran kerhotoiminnasta mainittakoon, että sosialismin, esperanton ja historian kerhot pannaan taas täyteen vauhtiin ja lisäksi perustetaan kerho kunnallistiedon opiskelua varten. Toveri Sundström näyttää tekevän voimaperäistä työtä pysyttääkseen joukkonsa erilaiset ainekset saman emäpuun ympärillä. Ja hänellä kieltämättä on siihen edellytyksiä, sillä sosialistien nykyinen puolikommunistinen asenne tekee sen, että nuorta leninniläisyyteen taipuisaa johtajaa seurataan mieluummin kuin "vanhojen kaavojen" mukaisia puolueveteraaneja, varsinkin jos tällainen uusi mies osaa tarpeeksi mainostuttaa persoonaansa päivänpoliittisissa virtauksissa.

Mutta tiuhaksi pannaan tahti n.k. Toveriseurassakin, joka Siltasaarella nyt on muutamia vuosia toiminut. Sen johtaja Jussi Ahokas on ilmoittanut jäsenmäärän viime talvena kasvaneen, kun oli saatu syntymään aikaisemmin suunniteltu repeymä. (Huomaa tässä nimitys täysin kommunistiseen tyyliin!) Viime talvena oli aikaa pantu liiaksi kerhotyöhön, joten nyt kuuluu tulevan käyntiin enemmän myös keskusteluiltoja. Siinäkin siis ajanmerkki sosialistien suuntautumisesta päivän menettelytapapolitiikkaan. Teoretisointi saa toistaiseksi jäädä vähemmälle — sitä harjoitetaan enemmän aina silloin, kun "taantumus" ei ole perin uhkaava. Nuorisoa koettaa seura saada mukaansa ottamalla ohjelmaansa puoluekokouspäätösten tarkistelua. Ilmeisesti suunnataan työ aktiiviselle nuorrintamalle.

Edelleen jatkaa Ahokas: "Jäsenhankintatyössä yritetään kulkea iskulinjoja. Niinpä tuodaan työryhmä uudelle, nykyaikaiselle pohjalle. Pyrkimyksenä on entistä enemmän esiintyä ulkona, jotta suuri yleisökin näkisi toimintamme". Kamarit eivät enää riitä. Hitlerin iskulause "kadun valtaamisesta" näyttää siis kelpaavan jo demoillekin, vaikka he IKL:ää ovat sen matkimisesta yrittäneet maalailla. Epäilemättä toiminnan "ulos"päin vienti onkin demoillekin tärkeätä. Muuten kansa pian jättää kenraalit kamareihinsa yksinään. Mitä jäsenhankintaan vielä tulee, on huomiota kiinnitetty m.m. työläisurheiluväen saamiseksi entistä enemmän näihin toveriseuroihin. Että siinä onkin alkanut järjestelmällinen työ, sen huomaa myös sikäl. urheilulehden viime ajan artikkeleista, joissa urheilutoimintaa on yhä enemmän alettu sysätä "työväenluokan yhteisrintaman" tulevaisuuslinjoille — asia, johon laajemmin saanemme palata toisessa yhteydessä tuonnempana.

Toveriseuran työsuunnitelmasta kertoo Ahokas vielä, että uutena toimintakautena pyritään entistä suurempaan ripeyteen ja täsmällisyyteen. "Juhlakulttuuria" koetetaan kohentaa, siinä erikoisesti huomioonottaen kollektiiviset toimintamuodot, kuten puhe-, lauluy.m.s. kuorot. Tässäkin tavataan taas ehta kommunistinen näyttämölleasetus. Puhe- ja lausuntakuorot ovat muuten esiintyneet sos. demojen juhlissa jo kotvan aikaa, erikoiskouluuttajanaan maist. Sylvi Kyllikki Kilpi. Ahokas paljastaa verhoa vielä täten: "Epävirallisesti olemme pienemmässä piirissä keskustelleet jonkinlaisen ritualain muodostamisesta, jota noudatettaisiin kaikissa seuran toimeenpanemissa kokous- y.m. tilaisuuksissa". — Man, mitä tämä on? Joko vapaamuurarit ovat antaneet ohjeet Siltasaarellekin?

Näin puuhataan Sirkuskadun pääbyroissa. Kuten edellisestä selviää, käy demojen napamiesten keskuudessa kiihkeä touhu uusien, joukkoihin entistä paremmin vaikuttavien suuntaviivojen löytämiseksi, ja ilmeistä myös on, että ripeätä toimintaa siellä päin on odotettavissa. Marxilaiset ovat nyt huomanneet, että rautaa on taototava, kun se on vielä kuumana sen jäleltä, kun vasemmistoporvaristo on puhaltanut heidänkin palkeisiinsa noin niinkuin solidaarisuuden nimessä.

Ehkä näissä marxilaisten lähiajan suunnitelmissa ja toimintatavoissa on jotakin miettimisen aihetta nyt, kun meilläkin käsin on alussaan kiinteä järjestötyö. Ellei muuten, niin ainakin on hyvä olla selvillä siitä, mitä vastustajaimme leireissä puuhataan, miten siellä on ajateltu nuorison suggerointi, katujen valtaus j.n.e.

LEHMÄKAUPAN hieronta lisääntyy

Viime numerossaan Lakeuden Sana jo kertoi siitä kaupanteosta, joka sosialistien alotteesta on pantu käyntiin. Myyjä tarjoo vikittämälleen ostajalle, maalaisliitolle, kouraantuvaa pyytäen siltä vastapalvelukseksi "luontaisetua", ja jos kauppa syntyy, on uusi hallituspohja valmis. Nyt on sosialistien pää-äänenkannattaja kuluvalla viikolla pannut tavaransa oikein näyteikkunalle, s.o. pääkirjoituksen paikalle (corpus välike-ladelmalla). Ja siltä varalta, että ostaja rupeaisi tinkimään, sanoo se seuraavasti:

"Jos maalaisliitto ei auta sosialidemokraatteja työttömyys- ja palkkakysymyksessä ja sosialidemokraatit taas eivät vuorostaan auta maalaisliittolaisia näiden pyrkimyksissä hoitaa maatalouspolitiikkaa niin kuin se heidän silmissään näyttää oikealta — niin tulokseksi jää aina se, ettei kumpikaan saavuta tyydyttäviä tuloksia".

Taidatkos sen selkeämmin sanoa! Kuinka sitten maalaisliitto tarjouksesta arvelee? Aivan selvää kantaa se ei näytä vielä ottaneen. Mutta jos saa uskoa sen nykyistä päälehteä Ilkkaa, niin kyllä siellä asiaan ainakin jotenkin on tartuttu. Siinä näet on alkanut sarja sosialidemokraateista. Jäämme odottamaan, missä osassa rupeaa tärppäämään. Sos.-Demokraatti päättää artikkelinsa: "Jatkuva lähentyminen työmiehen (lue sosialistin) ja talonpojan (lue maalaisliittolaisen) välillä astuu muuallakin yhä varmemmin päiväjärjestykseen".

Eiköhän marxilaisrintama sentään ole hiukan liian ennakkovoitonriemuinen? Luulisimme näet, ettei maalaisliitto lopultakaan sentään jaksa ymmärtää niitä motiiveja, joihin demokraatit nyt näinä päivinä tässä yhteisrintamatarjouksessaan ovat vedonneet, he kun ottavat lähtökohdan Eestin tapahtumista. He jo hihkasivat ilosta, kun siellä on pantu alulle virkamies-"puhdistus" marxilaisten pillien mukaan, ja Sasun lehti riensi heti osviittaamaan hallitukselle, että sama meininki käyntiin meilläkin ja nopeasti, ennenkuin eduskuntakaan kokoontuu. Sen kirjoitus oli kuitenkin laitettu niin räväviin muotoon, ettei sitä enää voineet sulattaa hallituspiiritkään, vaan Sasukraatti sai sekin lopulta painokanteen päästen siten nyt meikäläisten lehtien ja eilen painokanteen saaneen Uuden Suomen kanssa samaan kategoriaan.

*

Muuten näistä yhteisrintamista ja Eestin esimerkeistä puheen ollen neuvoisimme Ilkkaa, että se ajoissa alentaisi sentimaksuja Tompan-Tuomolta, jonka se nyt Suomenmaan kuoitua on ottanut helsinkiläiskirjeenvaihtajakseen. Tämän Tuomon sepustukset kuluneella viikolla rintamamiehistä yleensä ja Eestin rintamamiehistä eritoten olivat niin paksua painokonetöirkyä, että sitä ei sentään Artturi Leinonenkaan voine hyväksyä — hän lienee tällä haavaa kesälomilla. Jos Ilkka aikoo lähteä näille linjoille ihan silmät ummessa, niin maalaisliiton satu on loppunut lyhyeen, siitä saamme olla vissi. Onkohan tuo Tompan Tuomo, joka muuten kansakoulun käyneenä puhuu esim. yliopistoasioistakin kuin konsanaan professori, ollut millonkaan rintamalla, edes sotakirjeenvaihtajana? Olkoonpa tai ei, nyt ainakin on selvää, mille rintamalle hän lähtisi, jos tosi tulisi kysymykseen — sikäli kuin helsinkiläisestä synnösäiliöstään yleensä johonkin lähteä uskaltautuisi. Mutta usko pois, Ilkka, sellainen Tompan Tuomon juttuihin ei enää naurata piintyneintä vasemmistomaalaisliittolaistakaan, ei edes siinäkään apauksessa, että hetken konjunktuurit näyttäisivät valoisilta edellä koskettelemillemme hallituslehmäkauppaideoille.

Keedaarin keväiltä ja hetkiltä Havilan

Kirj. W. Saimén

Originellin kirjallisuus- ja politiikkatuntijan hra W Saiménin kirjoitelmia on ennenkin näkynyt lehtemme palstoilla. Ne ovat luettavaa, jota monet ehkä eivät heti käsitä, vaan täytyy asiaan syventyä tavallista tarkemmin. Hänen allaoleva runonsa, joka on johdanto merkilliseen sikermään, sisältää herkässä kauneudessaan uskonnollista politiikkaa. Meille lähettämässään kirjeessä tekijä huomauttaa, että juuri uskonnollisperäinen politiikka on aina kansain taistelussa voiton perinyt. Samalla runo osoittaa, miten uskonnollisten aatteiden piiriin mahtuu paljon runollista, innostuttavaa kauneuttakin. Niitä on hyvä vetää esille nyt, kun meillä on alkamassa synkkä vainon aikakausi — huomauttaa tekijä lopuksi. Ratsastaessamme tulevan myrskyn yli, on meidän imettävä voimaa ikuisten totuuksien lähteiltä.

Sulamith.

Saleikha, Lilith, Ainlola, *)
kiiruhtakaa,
johan päivyt alas silmänsä luo.
Iltarusko jo siipiänsä
liehuttaa,
pian kuutarkin hymynsä kait suo.
Kas, meillähän kiire on Keedaarin nuotiolle!

Tehän tiedätte, kuinka mä
lauleskelin
ennen luonnosta ja lemmestä vain.
Moni Maasorin poijista
ratsunsakin
kaikk' antaisipa suutelostain.
Vaan kuulkaa! Nyt laulan mä
uu'en laulun ...
— — —
Heijaa! Terve, ystävät!
Täälläpähän
näen tulen luona toisten
jo hyppelevän.
Heijaa, hei, tulkaa nyt!
Sulamith tanssii ja laulaa,
tanssii ja laulaa.

Kas, minä olen Saaronin kukkanen
ja laakson lempeä lilja ja lilja,
vaikk' tumma on poskeni pehmoinen
ja päivän paahtamakin.
Kas, minä olen Saaronin kukkanen
ja laakson lempeä lilja ja lilja,
ja minä olen Saaronin kukkanen
ja päivän paahtamakin!

Kuin Keedaarin majat on mieluisat,
sulo viinitarhojen vilja ja vilja,
niin kaikk' ovat ilmeeni ihanat
ja poveni puhtoisin.
Kas, minä olen Saaronin kukkanen,
sulo viinitarhojen vilja ja vilja,
ja minä olen Saaronin kukkanen
ja päivän paahtamakin.

Te paimenten poijat,
jotka seisotte siell'
kuni metsäinen puisto,
te päämiesten poijat,
mikäs on teillä muisto,
te Keedaarin poijat,
ja mittyinen miel'?

Kenties katsotte mun varttani
solkevaa,
käsivarttanikin, jousen mi
lainen on,
taikka hiuksiain, jotka
öisen mustina harteillani
hulmuaa.

Tästä kaulani myös jolloinkin
jou'ahtain
aitohelmeini mun muutamain
hohtaa suo.
Mutta hampaini helmet —
oi, ei maistanut mies viel' ole
huuliain!

Toki ystävä miull' on, vaikka
kaukainen,
jonka kanss' kevähäll' kerran mä
käyskelin.
— Teille, Havilan poijat,
aivan uu'enpa nyt laulan
mä laulelen.

Sulot silmäni mun eivät lie
vaaraisat,
vaan te päämiesten poijat,
Totinen teillen on saattanut
sanomat ...

(Juhlallisin liikkein tanssien
laulaa m.m. esim.
Jes. 9: 7—20; 10: 1—25; 12: 1—6.
Jer. 50: 17—46. Hes. 34: 1—31.
Mik. 7: 1—20.
sekä senjälkeen lopuksi:)

Ah, kuin autuaast' ois' uinahtaa
rannalleen,
jossa jällensä sais' Eedenin
entisen
nähdä ees uinelmissa,
sekä rauhoa taas tuntea
riemuiten!

— Niinpä silmäni siis eivät lie
vaaraisat.
Mutta Keedaarin *) poijat,
katsokaa, että ois' jousenne
joustavat!

*) Vanhoja seemiläis-persialaisia nimiä, joitten merkitys tunnetaan. Saleikha: päivänpaiste, Lilith: keijonen, Ainlola, Maasor ja Keedaar tarkoittivat muinoin niitä Aramin eli Syyrian luonnonkauniita alueita, joilla Keedaarin pojat, s.o. vapaat paimentolaiset, vaelteliivat lammas- ja kameelilaumoinensa.

Painokanteita sataa

Perjantaina sai Uusi Suomi vuorostaan syytteen. Sen päivän numerossa oli näet julkaistu nimim. H. I:n (kenraalimajuri Hannes Ignatiuksen) artikkeli, jossa polemisoidaan vasemmiston hyökkäyksiä suojeluskuntalaitosta vastaan ja eräisiin aikaisempiin historiallisiin esimerkkeihin nojaten tutkistellaan, mikä on ollut lainkirjaimen merkitys omantunnonlain rinnalla. Kirjoittaja esittää ajatuksensa, jotka lähtevät samoilta pohjilta kuin kansanliikkeen lehdistössä usein esillä olleet ajatukset, verrattain ankarassa muodossa, joten ei ole ihme, että oikeusministeri on tarttunut asiaan. Tällä hetkellähän näyttää olevan voimassa eräänlainen pilkkukuume.

Kehoitamme lukijoitamme hankkimaan puheenaolevan numeron, sitä kun näet ei sentään ole takavarikoitu, ainakaan tähän mennessä.

KALEVA
ENSI-ILTA KLO 6,30 — 8,30
Ainutlaatuinen historiallinen suurelokuva
MUSTA HUSAARI
Sallittu lapsille.

Vilkaisuja suureen maailmaan

Virkajärjestelmä ja rikollisuus

Miten Yhdysvalloissa rikollisuus yhä suurenee ja rumenee, siitä kirjoitti **New Yorkin Uutiset** äskettäin m.m. seuraavaa:

Engiannissa, Ranskassa, Saksassa ja muissa sivistyneissä maissa ei tunneta sitä rikollisuuden muotoa, jota täällä (Yhdysvalloissa) kutsutaan ihmisryöstöksi, kidnappaukseksi, tarkoituksella kiskoa kidnapattujen omaisilta suuria rahasummia. Ihmisryöstö ja lunnaiden vaatiminen kuuluu raakalaisuuden aikaan. Nykyaikana sitä harjoitetaan Aasian villien kansojen keskuudessa, mutta ei niin suunnattomassa määrässä kuin Yhdysvalloissa, missä kidnappaukset ovat päivän tapahtumia.

Epäilemättä tähän on suuri syynsä Amerikan — saalistuspolitiikalla, mikä on kehittynyt suoranaiseksi kansalliseksi paheeksi ja jota yhä vain kireämmälle jännitetään.

Alkujaan oli sillä hyvä tarkoitus, palkita niitä henkilöitä, jotka olivat tehneet palveluksia maalle. Nyt se on saaliinjakoa suosikeille, puolueen palveluksessa ansioituneille.

Presidentillä ja eräillä kabinettipäälliköillä on oikeus nimittää virkoihin ja toimiin puolueen suosikeita tuhansittain, jopa kymmentuhansiin. Kun uusi presidentti astuu toimeensa, menettävät tuhannet näin nimitetyt virkamiehet toimensa ja vastapuolueen (jos puolue on muuttunut) miehet nimitetään tilalle. Taito, luotto ja kansalaiskunto eivät tule kysymykseen — saattaa tulla tunnottomia, kyvyttömiä ja vähän luottoa nauttivia tärkeisiin tehtäviin, joihin eivät ollenkaan sovellu. Virka on siten aina katsottava lyhytaikaiseksi ja väliaikaiseksi. Siksi monet yrittävät turvata tulevaisuuttaan gräftäämällä sivutuloja, ottaen lahjuksia y.m.

Suomessa oli vaikuttamassa **virkamieskunnia ja -moraali,** sillä siellä tiesi mies viran ja toimen saatuaan, että se säilyy, jos sen kunnollisesti hoitaa, että se on elämänikäinen ja että siitä saa toimeentulon. Sitä turvallisuudentunnetta ei ole täällä n.k. poliittisissa nimitysviroissa. Ne lakkaavat puolueen kaatuessa, kansanäänestyksellä toisen puolueen valtaan päästessä. Varsinkin suurissa kaupungeissa, kuten New Yorkissa, Chicagossa y.m. rehottaa lahjusjärjestelmä julkisena paheena, se on yleisesti tiettyä ja siitä julkisesti puhutaan. Siten on virka- ja toimimiehiä kohtaan kadonnut se kunnioitus, joka on vaikuttamassa niissä maissa, joissa kykeneväisyys ja kansalaiskunto ovat ehtona viran saamiseen.

Hallitusta on vaadittu toimimaan raketeerauksen ja kidnappauksen estämiseksi. Federalinen hallituksemmekaan ei siinä voi mitään, ellei lakeja kovenneta. Ja rangaistukseen tulisi saattaa jokainen lakimies, joka tietensä puolustaa sellaisia ryöstäjiä.

Ihmisryöstöjen luku suurenee ja laajenee. Se on hävinneen moraalin seurauksia — ja vastuunalaisuus kansasta häviää sitä mukaa kuin nähdään vastuuttomuuden saavan jalansijaa virkamiespiireissä, joiden juuri tulisi valvoa kansan oikeuksia ja etuja. Vanha suomalainen viisas sananlasku sanoo, että "mitä emo edellä, sitä penikat perässä". Se pitää paikkansa yleisessä elämässä nykyhetkellä rumassa muodossa: kun nähdään ylempien harjoittavan epärehellisyyttä, tekevät alemmat samaa ja kriminalisuuteen taipuvissa luonteissa se kehittyy äärimmilleen, ihmisrosvoukseksi.

ARVOSTELUN OIKEUTUS.

Evening Post-lehdessä ovat lukijat tulkinneet ajatuksiaan nykyisen hallituksen toimista, ollen useimmat hyvinkin arvostelevia, kertoo New Yorkin Uutiset. Siitä ovat kiivaat demokraatit lausuneet moitteensa huomauttaen, että ei sovi arvostella presidentin toimia ja menetelmiä.

Näiden moitteiden johdosta kirjoittaa muuan lähettäjä Williams sanoen, että on väärin kieltää arvostelun oikeus. Arvostelulla pidetään virkamiehet ja kansanedustajat kurissa. Arvosteluoikeuden kieltäjillä "näyttää olevan sellainen usko, että meidän tulee seurata presidenttiä niinkuin sotamiesten täytyy seurata johtajaa taistelussa; että meillä ei ole harkinnan oikeutta, velvollisuutemme on vain tehdä kuten käsketään ja kuolla".

Lopuksi sanoo kirjoittaja, että jos uusi järjestelmä osoittautuisi kestämättömäksi, olisi presidentillä edessään sitä raskaampi vastuu, ellei arvostelua olisi ja pitäisi ottaa kaikki niinkuin annetaan, hän olisi silloin vastuussa kaikesta ja aivan yksin. Arvostelu tasoittaa vastuuvelvollisuutta.

— Kuten näistä väittelyistä näkyy, eivät Yhdysvalloissa demokraatit tahtoisi suvaita toisten puolelta mitään arvostelua.

Mitä kenraali Ludendorff

sanoo maailmansodan syistä.

Tunnettu ranskalainen sanomalehtimies Paul Allard, joka on ottanut erikoisalakseen penkoa päivänvaloon sodanaikaisia tapahtumia, sensuurin salaisuuksia y.m., julkaisee parastaikaa l'Oeuvre-iehdessä mielenkiintoista kirjoitussarjaa: Olisiko 1914 sota syttynyt, jos meillä olisi ollut Kansainliitto? Kirjoitussarja on tietenkin haastatteluja, toinen toistaan tunnetuimpien ja vuonna 1914 vaikutusvaltaisempien miesten haastatteluja. Näiden joukossa m.m. kreivi Kokovtzoff, joka oli tsaarin pääministeri sodan syttyessä ja joka piakkoin julkaisee muistelmansa englanniksi ja venäjäksi.

Kenr. Ludendorff vastaa m.m.:

— Kuten olen osoittanut eräässä teoksessani, maailmansota ei ole ollut kansojen tahtoma, vaan valtioitten yläpuolella olevien salaisten voimien, jotka halusivat Itävallan, Saksan, Unkarin ja vieläpä Turkin ja Venäjän pirstomista hallitakseen useiden kansojen politiikkaa samalla tavalla kuin ne hallitsevat nykyään koko Kansainliittoa. Ainoastaan ne sodat, joita nämä salaiset voimat eivät ole halunneet, eivät ole myöskään tapahtuneet, ja koska ne halusivat maailmansotaa, jota ne halusivat jo vuodesta 1889 lähtien, se olisi puhjennut, vaikka Kansainliitto olisikin ollut olemassa silloin jo.

Näillä salaisilla ylivaltiollisilla voimilla kenr. L. tarkoittaa vapaamuurareita.

Finanssijuutalaiset

vaativat Hindenburgilta Hitlerin päätä.

Helsingin Sanomain New Yorkista saaman erikoistiedon mukaan vallitsee Amerikan juutalaisten keskuudessa tavaton hermostuminen päättäen uutisen sanamuodosta, joka on seuraava:

Amerikan juutalaiset ovat lähettäneet Saksan valtakunnanpresidentti Hindenburgille kirjelmän, jossa he pyytävät presidentin pelastamaan 600,000 juutalaista "varmasta kuolemasta". Kirjelmässä selitetään, että valtakunnanpresidentti voi tämän teon ehkäistä erottamalla Hitlerin toimestaan. Edelleen kirjelmässä väitetään, että Hitler on rikkonut Saksan valtakunnan perustuslain 16. artiklaa vastaan.

Eräs kuuluisa newyorkilainen rabbini on eräässä puheessaan juutalaiselle seurakunnalle maininnut, että "taistelu maailman juutalaisten ja Hitlerin välillä on vasta alkamassa". Lähimmässä tulevaisuudessa tullaan kutsumaan Genèveen erikoinen juutalaiskongressi käsittelemään Saksan tapahtumien yhteydessä ilmautuneita juutalaisia koskevia kysymyksiä.

— **Maalaisliitto tarvitsee rahaa.** Maalaisliitolle on sisäasiainministeriö myöntänyt luvan yleisen rahankeräyksen toimeenpanemiseen toimintansa hyväksi koko maassa tulevan syys- ja lokakuun aikana 3,000 numeroidulla keräyslistalla.

1 L. RAVINTOLA KESKUS
Seinäjoki, Valtionk. 15
Puhelin 301
Täydelliset anniskeluoikeudet.
Ravintolamme
on viihtyisin, ajanmukaisin maakunnassa, siellä nautitte todella hyvää kahvia, virvoitusjuomia, voileipiä y.m., Bockin raikasta kolpakka- ja pullo-olutta. Kahviaamiaisia. Lämpimiä annoksia kaiken päivää.
Kesäaikana:
Aamiais-päivällinen 13—18.
"Funkis"-huone tilauksesta.

Nurmen Sähköliike ja Polkupyörä-korjaamo
Suorittaa kaikkia alaan kuuluvaa työtä huolella ja asiantuntemuksella.
Sähkömoottoreita ja radiokoneita korjataan.
Halpoja valovirta- ja patteri-**radiovastaanottajia** ja käytettyjä anodi- ja latauskojeita myytävänä.

Ostamme viljaa, myymme apulantoja
Nurmon Osuuskauppa r. l.
NURMO.

SYYSILLAT
pitkät ja pimeät rattoisiksi **RADION** avulla. Varastossamme löytyy monta hyvää laatumerkkiä, jotka mielellämme esitämme Teille.
Pohjois-Suomen-Sähkö Oy.
Seinäjoki. Puhelin 100.

Kauhajoen Kotitalousopistossa
alkavat **kotitalousneuvojakurssi** ja **kokovuotinen emäntäkoulukurssi** marrask. 3 p:nä. Kursseille aikovien lähetettävä hakemuksensa, joihin papin- ja lääkärintodistuksen lisäksi on liitettävä jäljennökset koulutodistuksista, ennen lokak. 14 pv. allekirjoittaneelle (os. Kauhajoki k.k.), jolta myöskin saa lähempiä tietoja. Valtion myöntämiä opiskelurahoja jaetaan vähävaraisille.
Kauhajoella, elokuun 10 p:nä 1933. HILJA MASSINEN.

Kaikkea **kampausalaan kuuluvaa työtä**
Permanenttia **Amor-sähkökoneella.**
HENNY ESKELISEN KAMPAAMO.
Seinäjoki, Kalevankatu 12. Hallilan talo.
Puh. 169.

Arv. perheenemännät!
Hyväksi tunnetut, huokeat, kotimaiset
pikapatamme
säästävät teiltä aikaa ja puita.
Hinnat: 7 litran Smk. 150:—
5 „ „ 115:—
3 „ „ 95:—
Saatavana rautakaupoista, asiamiehiltämme tai suoraan meiltä.
VELJEKSET FRIIS O.Y.
Kokkola — Ykspihlaja.

Vastalause sekin

Neuvostoliitto on suurlähettiläänsä kautta jättänyt Berliinissä Saksan hallitukselle vakavan noodin Venäjän kansallissosialistisen puolueen, n.s. "rondin" toiminnan johdosta sen vuoksi, että se emigranttien keskuuteen perustettuna ja pääasiallisesti entisten tsaarin upseerien johtamana on julistanut päämääräkseen nykyisen neuvostohallituksen kukistamisen ja ilmoittanut haluavansa Venäjälle fascistihallitusta Hitlerin diktatuurin tapaan. Tämän johdosta on Saksan ulkoasiainministeri virallisesti ilmoittanut, ettei Saksan kansallissosialisteilla ole mitään tekemistä mainitun venäläisen järjestön kanssa.

*

Huomiota herättää tämä Venäjän vastalause sinänsä. Tiettyähän on, että jokaa maassa on kommunistisia puolueita ja niitä sekä johdetaan että rahoitetaan Moskovasta! Huomattakoon menettelyn ristiriitaisuus!

— **Elokuvasesonki** on alkanut Seinäjoellakin. Kaleva teatteri esittää parhaillaan jännittävää ja hienotyylistä elokuvaa Musta Husari, pääosassa miellyttävänmiehekäs Konrad Weidt.

— **Asiamiehiämme,** joille äskettäin lähetettiin tilitystä koskeva määräys, kehoitamme heti toimimaan siinä annettujen ohjeiden mukaisesti välttääkseen ankarampia toimenpiteitä puoleltamme.

ORIVEDEN OPISTO
KANSANKORKEAKOULU
alkaa lokak. 25 p. 6 kk:n talvikauden ottaen vastaan miehiä 18-vuotiaista ja naisia 17-vuotiaista alkaen, jotka ovat kansakoulun lisäksi käyneet kansanopiston, jotain muuta koulua tai oppikouiua. Laaja opiskeluohjelma, jonka ohella haluaville myös kotitalouden, käsitöitten, soiton, konekirjoituksen, kirjanpidon ja kielten opetusta sekä äidinkielen tai voimistelunohjaajain kurssi.
KANSANOPISTO aikaa naisille (16-vuotiaista alkaen) lokak. 23 p., nuorukaisille (17-vuotiaista alkaen) lokak. 25 p. Kansakoulutiedot pohjana. Yleisen kansalaissivistyksen koulu.
Kumpaakin osastoa tarkemmin valaiseva vuosikirja lähetetään vapaasti pyydettäessä. Apurahoja varattomille. Hakemukset papinkirjoineen lähetetään osoitteella: **Johtajat Sylvi & Aarne Laaksovirta, Orivesi.**

Karhumäen Kristillinen Kansanopisto

Lapualla

aloittaa, jos Jumala suo, 20:nen työkautensa ensi lokakuun 25 p:nä klo 13. Oppilaiksi pyrkivien poikain tulee olla 17 vuotta ja tyttöjen 16 vuotta täyttäneitä ja tartuvista taudeista vapaita, ja on heidän lähetettävä hakemuksensa ja papintodistuksensa sekä jäljennöksen viimeksi saamastaan koulutodistuksesta ennen lokakuun 1 p:ää allekirjoittaneelle, osoitteella Lapua.

Oppilasmaksu on koko työkaudelta 200 mk. Ruuasta peritään kuukaudelta 200 mk. ja asunnosta lämpöineen ja valoineen 25 mk. kuukaudelta. Varattomille jaetaan kunnallislautakunnan esimiehen antaman varattomuustodistuksen perusteella huomattavia eriä apurahoja. Oppilaiksi hyväksytyille lähetetään kutsu hakemusten saavuttua.

Vuosikertomus lähetetään pyydettäessä.

Täyttyköötopistomme suojat siitä nuorisosta, joka elämäkseen ja turvakseen etsii elävää Jumalaa!

Lapualla 7 p:nä elokuuta 1933.

Jaakko Lammi.

Etelä-Pohjanmaan Ajokalukouluun

puutyö- ja seppäosastoille otetaan oppilaita 4 pv. syyskuuta alkavalle 9 kk. kestävälle kurssille. Kouluun pyrkijän on ennen t. k. 25 pv. lähetettävä jäljennös kansakoulun päästötodistuksesta sekä maine- ja lääkärintodistuksesta koulun johtajalle, os. Alavus, Ajokalukoulu.

Koulun toimintaa koskeviin kyselyihin vastataan jos postimerkki seuraa.

A. Lehto,
johtaja.

SUOMEN TIVOLI
Seinäjoella 17. 8.—20. 8.
Ohjelma monipuolinen:
Surmanajo
maapallossa pää alaspäin.
Taika-professori Peerna
Iloinen apinaparatiisi.
Terveysopillinen kansantieteellinen näytteiy.
Messukaruselli.
Ampumaratoja, automaatteja, taitopelejä y.m.
Tarjoilua — Tanssia
HYVÄ RADIOMUSIIKKI
Tivoli on avoinna arkipäivisin klo 17—23 ja sunnuntaisin klo 12—23. Pääsymaksu alueelle Smk. 1:—, jälkeen klo 21 Smk. 2:— Lapset alle 12 v. pääsevät vanhempiensa mukana vapaasti.
Voittovarat lastensuojelutyön hyväksi

MYYTÄVÄNÄ monenlaista
höylättyä ja höyläämätöntä
lautaa ja **vuorausrimoja** sekä **marjalaatikoita** ja **polttorimoja.** Suuremmat tilaukset toimit. ostajalle autolla.
Viljan jauhatusta joka päivä.
PYSTYLÄKOSKEN SAHA ja MYLLY.
Asser Laurila. Puh. Jokipii 24.

O.Y. YRJÖ SUNDQVIST.
Vaasa, Hovipuist. 13, puh. 242, 1256.
Ensiluokkainen **KULTASEPÄNLIIKE.** Siis edullinen **kihlojen, lahjojen** ja **palkintojen** ostopaikka. Paikkakunnan parhaiten varustettu **Optillinen liike.** Zeiss-tuotteiden valtuutettu myyjä. **Huom.! Silmälääkärin hyväksymä optikko.**

Vaatturiliike
T. Laajanen
Seinäjoki. Puhel. 208.
Arki-, juhla- ja sotilaspukuja.

Rakennustoimisto
Gunnar Andersson
Tampere.
Rakentaa urakalla ja laskuun.

HOTELLI SEURAHUONE
lisalmi. Omist. **Iida Bolander.** Puh. 346.
Aamiaista tarjoillaan kello 10—13
Päivällistä „ kello 16—18
Kahvia, teetä, virvokkeita sekä lämpimiä ja kylmiä voileipiä koko päivän.
Ajanmukaiset hinnat. Kohtelu hyvä.
Ravintola suljetaan klo 23,30.

Hotelli National
Turku, Rauhank. 8, lähellä asemaa.
I lk. hotelli ja ravintola.
Huoneita 1 h. 15:—30:— ja kahden h. 40:—50:—, lisävuode 10 mk. vuorok.
Oma keskus, nimihuuto National.
Suositellaan!

LOIMAALLA:
Loimaan Seurahuone
Puhelin 60.
Ainoa I luok. hotelli ja ravintola paikkakunnalla.

ISÄNMAALLISEN KANSANLIIKKEEN PÄÄTOIMISTO
Seinäjoella Kauppakatu 9.
Auki klo 9—16. Puh. 246.

ISÄNMAALLISEN KANSANLIIKKEEN KESKUSTOIMISTO.
Helsinki.
Hallituskatu 17.
Järjestöjohtaja: Puh. 21 640.
Jaostot: Puh. 26 242.
Auki klo 10—19.
Taloustoimisto, Kluuvikatu 8.
Puh. 26 404.
Auki klo 9—16.

LAKEUDEN SANA

Päätoimittaja: VILHO VIITA

Lehti ilmestyy joka perjantai.

Toimitus ja konttori Seinäjoella Kauppakadun 9:ssä, varat. I. Talvitien talossa, puh. 85. Avoinna arkipäivisin klo 9—16.

Tilaushinnat:

Koko vuosi 30 mk., puoli vuosi 20 mk., neljännesvuosi 10 mk., kuukausi 4 mk.

Tilauksia vastaanottavat maan kaikki postikonttorit ja rautatiekirjakauppa Oy:n myymälät, asiamiehet sekä lehden konttori.

Ilmoitushinnat:

Tekstin jälkeen 1 mk., ennen tekstiä ja tekstissä 1:20 mk. palstamillimetriltä. — Jatkuvista ilmoituksista alennus.

Seinäjoki 1933. Seinäjoen kirjapaino.